

Document politic adoptat la al 5-lea Congres al Partidului Stânga Europeană (PSE)

RECONSTRUIȚI EUROPA, CREAȚI NOI CONVERGENȚE PROGRESISTE

Începând cu al IV-lea Congres al Partidului Stânga Europeană, care a avut loc la Madrid, în decembrie 2013, la începutul anului 2015, crizele și rupturile s-au înrăutățit în întreaga Europă, până când au devenit pentru Uniunea Europeană o criză existențială. Problemele economice și sociale s-au înrăutățit. Această perioadă a asociat un autoritarism tot mai mare al politicilor de austeritate și în ultima perioadă a elementelor de dislocare. Forțele politice dominante, fie ele conservatoare, creștin-democrate sau liberale, cărora trebuie să li se adauge aripa dreaptă a social-democraților, care consideră capitalismul ca un orizont de neegalat, se află într-un gol. Ei se confruntă cu criza capitalismului, în care ei înșiși au condus UE, și au diferențe majore în cadrul familiilor lor politice. Viitorul Europei se lovește de o incertitudine crescândă, reorganizarea luptelor internaționale de putere are consecințe directe asupra UE și a modului în care aceasta face parte din lumea contemporană. Viitorul Europei se lovește de o incertitudine crescândă, reorganizarea luptelor internaționale de putere are consecințe directe asupra UE și a modului în care aceasta se integrează în lumea din care face parte.

Întreaga construcție europeană se fisurează și se poate prăbuși. Chestiunea europeană este pusă din nou în ansamblul său și în fundamentele sale. Valori care au pretins că sunt fundamentul Uniunii Europene sunt de facto reduse la nimic. Diferența de tratament între țări precum Grecia și cele ce se pot lăuda cu rang de putere regională, cum ar fi Regatul Unit, arată violența rapoartelor prin forță, dintre alte instituții, în cadrul Uniunii Europene. Brexit marchează un punct de cotitură în istoria Uniunii Europene. Chiar înainte de vot, negocierile privind Brexit au consfinit, o dată în plus, practica dumpingului social în Uniunea Europeană. Faptul că, pentru prima dată din 1957, un popor decide să părăsească Uniunea Europeană, marchează falimentul Europei, al Europei mercantile și financiare. Eșecul insuportabil și refuzul UE de a aborda problema migranților prin aplicarea principiilor de solidaritate și ale dreptului internațional cristalizează falimentul modelului actual și consolidează tendințele grave de dislocare a UE. Impasul și eșecul politicii BCE, care încă injectează în pierdere 1500 miliarde de euro, până în martie 2017, în beneficiul exclusiv al băncilor și al companiilor foarte mari, dovedesc incapacitatea sa structurală de a lua în considerare un alt model economic. Ne-am opus ani de zile dogmelor care respingeau schimbările progresiste pe care le propunem. Dar astăzi, adevărul este pus din nou pe masă, toate dezbaterile sunt deschise din nou.

Astăzi, forțele statu quo-ului sunt depășite, iar cele ale reacțiunii sunt în ofensivă peste tot în Europa. Curentele de dreapta și de extremă dreaptă impulsionează soluțiile retrograde și xenofobe. Criza politică este generală. Continentul se află pe pragul unei schimbări care-i

poate duce pe oameni să se închidă în ei înșiși, cu toate riscurile de tensiune socială și dislocare care apar, în timp ce războiul se află la porțile Uniunii Europene, în Ucraina și pe țărmurile Mediteranei.

În acest context, PSE trebuie să fie mai mult decât oricând în ofensivă pentru o Europă a solidarității, a feminismului, a democrației și a cooperării. PSE reunește diferite forțe, comuniste, socialiste, republicane, anti-capitaliste, ecologiste, feministe, ecosocialiste și alte forțe democratice și progresiste. În această perioadă de luptă de clasă exacerbata, el este conceput ca un instrument în serviciul intereselor celor multi din Europa cu scopul apărării perspectivei socialismului democratic pentru popoarele Europei. Criza istorică a social-democrației se datorează alinierii conducerii sale în ceea ce privește neoliberalismul și construirea liberală a Uniunii Europene încă din anii '80.

Ea poate deschide calea către construcția unui proiect alternativ la neoliberalism. PSE dorește să dialogheze cu toate forțele disponibile pentru un astfel de proiect. Conștient de mizele puse în joc, PSE propune tuturor forțelor stângii politice, forțelor sociale și civice disponibile să deschidă spații largi pentru dezbateri și construirea, la scară largă, a fronturilor de luptă ale unor majorități anti-liberale capabile să inverseze balanța puterii în favoarea popoarelor. Rezultatul convulsiilor politice și economice nu este scris. Noi remarcăm, ca cel mai rău aspect, pericolul permanent al forțelor extremiste de dreapta din întreaga Europă.

Vedem, de asemenea, forța forțelor stângii care încearcă să se deschidă, cu siguranță într-un echilibru de forțe încă foarte nefavorabil, progresiste, precum în Grecia, Portugalia, Spania, Irlanda .... În acest context de tendințe contradictorii, responsabilitățile Stângii Europene sunt mult mai mari decât oricând. Este urgent să scoatem popoarele europene din dilema ucigășă în care clasele conducătoare încearcă să le încuie fie prin acceptarea unei austerități nesfârșite și a unei competiții antisocialiste, fie prin supunerea autoritară, fie prin expulzarea din zona euro sau chiar din UE în sine, sau liberalizarea comerțului fără bariere în globalizarea capitalistă ori retragerea în sine. Refuzăm ceea ce accentuează în continuare criza printr-o izbucnire mai brutală a concurenței și a speculațiilor împotriva popoarelor și poate duce chiar la o regresie civilizată majoră în toată Europa. Vrem o Europă a solidarității și a progresului social comun.

Ambiția noastră este pentru a deschide o altă posibilitate, o altă cale. Această nouă speranță trebuie să ia calea unor schimbări profunde în Europa, reconstruirea Europei, întemeierea unei alte Europe și salvarea popoarelor de austeritate și falimente xenofobe. Acest lucru evidențiază urgența unei schimbări în raportul de forțe în vigoare, nu numai în fiecare dintre țările noastre, să nu mai vorbim într-o singură țară, dar treptat în mai multe țări și la scara întregii Europe.

I - Criza istorică a construcției europene: elementele rupturii

1 / Un context internațional agravat

Incapacitatea clasei conducătoare de a oferi soluții durabile pentru criza sistemică a capitalismului din 2008 este un element structurant al crizei europene. Gestionarea crizei care a izbucnit în 2008 a fost construită pe încercarea de a reconstrui modelul neoliberal înainte de criză, garantând privilegiile a „1%” și libertatea de acțiune a băncilor și a marilor corporații. Criza a redus producția, a dezvoltat șomajul și a produs inegalități explozive în fiecare țară și între țări. Spectrul unei stagnări seculare își face drumul. Mai rău, reapar condițiile pentru supra-acumulare financiară și pentru un nou krach financiar, de o amploare mult mai mare, decât în anii anteriori.

De la începutul anilor 2000, dereglementarea financiară a dus la creșterea prețurilor la locuințe, la creșterea imprevizibilă a creditelor pentru dezvoltatorii imobiliari și a proprietarilor de case, care a avut ca rezultat enorme datorii și bule de credit. Orașele mari au suferit o restructurare a centrului zonelor urbane care a condus la gentrificare, ducând la o curățare socială masivă a societății de săraci. În jurul acțiunilor financiare din 2008, am văzut un sprijin masiv pentru companiile private, cu plata de miliarde pentru a le salva, care plată a îndatorat statele și a produs măsuri de austeritate împotriva populației. Impozitări și evacuări masive, în primul rând și înainte de toate în Spania, au fost răspândite în întreaga Europă. Fonduri internaționale de capital privat și fondurile speculative din 2015 au intrat în sectorul de locuințe din Europa, creând condițiile pentru următoarea izbucnire a crizei. Criza europeană multilaterală, care se extinde și la Rusia, face parte din noile dezechilibre și le agravează: evoluțiile din economiile americane și chineze sunt din ce în ce mai divergente și întreaga economie mondială este destabilizată. Țările "emergente" sunt la fel de afectate: scăderea prețurilor materiilor prime, ratele de schimb eratică, ispitele de a exporta. Acumularea de datorii publice și private destabilizează economia chiar mai mult. Acestea s-au dublat între 2004 și 2015. În timp ce producția industrială a scăzut cu 3% în 2015, politica BCE nu este în măsură să stimuleze semnificativ economia. Mai rău, această politică hrănește un balon speculativ cu privire la datoriile publice. Toate acestea ilustrează incapacitatea claselor conducătoare să conceapă o altă politică și impasul politic și moral în care acestea aruncă Europa.

Trei elemente noi au apărut începând cu 2013. În primul rând, războiul a devenit din nou orizontul imediat al Europei. Războiul civil din Ucraina a făcut mai mult decât 10.000 de decese din aprilie 2014. Aceasta provoacă diviziuni profunde în Europa care amintesc de cele ale războiului rece. Acordurile de la Minsk nu sunt încă puse în aplicare pe deplin. Stânga Europeană impune implementarea efectivă a Acordurilor de la Minsk de către toate părțile implicate. Situația haosului în regiuni vaste ale lumii, din Africa până în Orientul Mijlociu, este destabilizatoare a geopoliticii globale. Dislocarea unor state întregi cum ar fi Irak, Libia, Siria, sub lovitura imediată a războaielor, în special cele provocate de imperialismul occidental, și politicile de liberalizare excesivă, lasă loc pentru noi totalitarisme și noi obscurantisme, cum ar fi „organizația Statul islamic”. Întreaga regiune a globului se confruntă cu o provocare barbară a principiilor egalității și justiției.

Războiul civil din Siria devine cel mai mortal conflict din 1945. Războiul civil provine din faptul că mișcarea democratică și pașnică a luptat împotriva reacției brutale a regimului Assad, atunci acest război civil sa transformat într-un război regional sau chiar indirect la nivel internațional, din cauza intervenției puterilor regionale sau internaționale. În acest context, PSE susține lupta poporului kurd, ale cărui forțe sunt practic singurele care se luptă la scară semnificativă pentru o societate democratică, pluralistă și anti-patriarhală. Stânga Europeană apără urgența unei soluții politice pașnice și durabile. Ea promovează ideea unui plan global de pace pentru Orientul Apropiat și Orientul Mijlociu și pentru regiunea mediteraneeană.

Acordul încheiat de marile puteri cu Iranul elimină, cel puțin temporar, un risc de război. De asemenea, privează statele din regiune de pretextul obținerii armelor nucleare. Stânga Europeană apără înființarea unei zone fără arme nucleare sau arme de distrugere în masă în Orientul Apropiat și Orientul Mijlociu. Acest lucru se aplică și Israelului. PSE apără perspectiva dezarmării nucleare în ansamblu. Conflictelor din Orientul Mijlociu, exacerbate de intervențiile imperialiste, au deschis ușa extremismului și terorismului care ajung acum în inima Europei. Atacurile teroriste sunt cei mai răi dușmani ai democrației, atât ei înșiși, cât și pentru că sunt folosiți ca pretext pentru crearea unor politici „antiteroriste” care se întorc împotriva drepturilor fundamentale. În plus, acestea oferă un spațiu pentru propaganda xenofobă și rasistă a forțelor de dreapta. Din aceste motive, fenomenele cum ar fructele unei ideologii totalitare trebuie să fie combătute neîncetat.

Apoi, criza ecologică se înrăutățește în ciuda tuturor avertismentelor. Întrebarea nu este dacă vom intra într-o criză ecologică, dar cum construim o ieșire din criza ecologică în care am fost de mai mulți ani. Știm că o creștere de peste 1,5°C comparativ cu epoca încălzirii pre-industrială a atmosferei inferioare va avea ca rezultat mai mult decât probabil catastrofe ecologice și sociale foarte greu de inversat. Criza ecologică este o consecință a extinderii modului capitalist de producție care conduce, pe de o parte, la un productivism nelimitat, în detrimentul resurselor naturale și, pe de altă parte, la un consumism alienant. Totul a fost făcut în detrimentul producției și a nevoilor sociale care ar trebui să fie dezvoltate și satisfăcute. Lumea viitorului care urmează să fie reconsiderată, este inseparabilă de luarea în considerare a „timpului lung” al mediului nostru natural, de limitele pe care societatea trebuie să le poată stabili în exploatarea resurselor naturale, în căutarea unei "vieți bune" care consideră că dezvoltarea umană este inseparabilă de dezvoltarea unui mediu viabil. Astăzi, orice perspectivă socialistă este inseparabilă de tranziția ecologică, de transformarea modurilor de producție în direcția satisfacerii nevoilor sociale și a celor de conservare a mediului.

Lumea se confruntă cu o provocare a civilizației. Alegerea lui Donald Trump, aventurier miliardar fără scrupule, belicos, sexist și rasist, susținut de curentele ultra-conservatoare și de extremă dreapta americane, în fruntea celei mai mari puteri din lume, poate anunța o perioadă de mare instabilitate. Candidatura lui Hillary Clinton nu era cu siguranță o

alternativă reală, mai ales că a fost sprijinită de forțele liberale și intervenționiste. Dar acum, schimbarea Statelor Unite poate să devină punctul de plecare al unei noi crize economice și al unei spirale a războiului. Acest rezultat este fructul fracturilor sociale cauzate de globalizarea capitalistă și al sentimentelor de frică și de ură față de falimentul ordinii mondiale.

2 / Societăți fracturate și îngenuncheate

Politicile de austeritate generează o regresie socială majoră pe continent. Salariile, acordurile colective și sistemele de distribuție sunt ținta permanentă a politicilor de austeritate. Clasele dominante profită de criză pentru a se răzbuna pe cuceririle sociale ale secolului al XX-lea. Șomajul în masă, precaritatea și sărăcia denaturează toate societățile europene. Comerțul liber în interiorul granițelor UE, fără armonizare socială favorizează dumpingul social, dereglementarea generalizată și scăderea prețului forței de muncă. În numele acestui șantaj se rupe protecția socială, se respinge mai repede și mai ușor, devine mai precară și se strangulează activitatea economică. UE este din nou o mașină care accelerează distrugerea masivă a locurilor de muncă și a ocupării forței de muncă și asigură fabricarea șomajului și a sărăciei. Inegalitățile de gen sunt întărite cu precaritate. Inegalitățile dintre femeie și bărbat și supraexploatarea femeilor sunt în creștere. Femeile sunt mai puțin protejate în lumea muncii. Locurile de muncă nedecarate, precum menajerele, afectează în special femeile imigrante. Comerțul cu femeile migrante și femeile din Europa de Est trebuie să înceteze. În schimb, trebuie să luptăm pentru oferte de servicii de asistență publică de calitate și abordabile de către toți copiii pentru ca femeile să poată participa la piața muncii pe picior de egalitate cu bărbații, adică femeile trebuie să aibă un salariu egal cu cel al bărbaților. În ceea ce privește problemele sociale și societale, nu se face nimic să se armonizeze drepturile în sus, în special dreptul la un loc de muncă și drepturile femeilor. Această regresie a drepturilor femeii este fatală. Politicile de austeritate le împing spre munca la negru, excludere sau chiar prostituție. Chestiunea garanțiilor și a contractelor colective care reglementează relația dintre șefi și angajați se acumulează în Europa. Aproape toate țările din zona euro se confruntă cu o creștere mică sau deloc (0,3% din media din zona euro pentru trimestrul II al anului 2015). Această viziune care se bazează pe reducerea tuturor „costurilor” (de muncă, cheltuieli publice, protecție socială) împiedică orice revigorare sănătoasă a activității economice, încurajează reducerea investițiilor și menține șomajul în masă. Unul din patru europeni (122 de milioane de locuitori) este expus riscului sărăciei. Numerele sunt chiar mai mari pentru femei, tineri, copii. Acest lucru merge atât de departe încât să provoace o criză umanitară, agravată de dezmembrarea serviciilor de sănătate publică. Serviciile publice sunt atacate pretutindeni de capitalismul neoliberal. Aceste politici de austeritate și stagnarea economică care rezultă din acestea amplifică dezechilibrele interne din UE. Diferența crescândă a indicatorilor economici și sociali între țările din Europa de Nord și cele din Sud se adâncesc. Diferența se mărește între țări în care rata șomajului este la cel mai scăzut nivel și cele unde el continuă să crească. O amplitudine de 20 de puncte separă Grecia de Germania, în conformitate cu

cifre oficiale. Acest contrast este și mai vizibil în rândul tinerilor sub 25 de ani, pentru care diferențele merg de la simplu la șapte ori. Noua generație știe că va trăi mai puțin, în general, decât părinții lor. Concurența dintre regiuni și metropole accentuează dezechilibrele teritoriale. Cazul serviciilor publice face societatea noastră mai fragilă și tot mai exclusivă. Pe aceste diviziuni, prosperă ideologii periculoase și segregacioniste.

În Europa Centrală și de Est, anii care au urmat restaurării și tranziției capitaliste, marcați de integrarea europeană, nu au avut rezultatele dorite. Standardele de viață și salariile rămân mult mai mici decât în alte țări europene. Aproape toate băncile sunt privatizate și majoritatea acestora se află în mâinile băncilor occidentale. Sistemele productive sunt demontate, ceea ce duce la șomajul în masă și la emigrarea a sute de mii de persoane care caută o viață mai bună. Zonele rurale sunt complet abandonate. Toate aceste elemente subliniază riscul unei regresii sociale majore pe continent. Uniunea Europeană nu mai este un element de reglementare, ci un promotor al politicilor care consolidează criza și exacerbează consecințele acesteia.

3 / Criza democratică: oamenii au fugit, UE sa despărțit

O fractura democratică s-a înrăutățit din 2015, cu un tratament diferențiat în funcție de țară și de subiect. Clasele conducătoare se bazează pe autoritarismul monetarist fiscal și financiar și pe federalismul autoritar aplicat bugetului și datoriei. Declarațiile lui Junker, după victoria lui Syriza, în ianuarie 2015, că nu ar exista „nici o alegere care să fie împotriva tratatelor europene” arată că, cu cât mai mult acest model nu reușește, cu atât mai mult acesta este dus la vârf de către promotorii acestor tratate.

Absurditatea economică a dogmei deficitului bugetar de „3%” este acum larg recunoscută, chiar printre liberali, fără ca pozițiile liderilor europeni să fie menținute ca un instrument politic de aservire a popoarelor și a guvernelor care încearcă să se desprindă de ea. Dictatul impus Greciei, guvernului lui Alexis Tsipras și partidului Syriza a fost precedat de o veritabilă lovitură de stat bancară care viza să taie produsele alimentare din țară. Aceasta arată metodele brutale de presiune exercitate de troica, precum și ignorarea totală a verdictului urnelor de vot. Mai multe încercări indirecte de a destabiliza guvernul portughez fac parte din aceeași logică. Dar când David Cameron, în numele Marii Britanii, a cărei putere economică este mai mare, și rolul în balanța puterii organizațiilor internaționale mult mai influent, solicită concesiile care merg în direcția unei precarități puternice, el este înțeleș.

Guvernele ultranaționaliste, autoritare și clericale care au venit la putere în Europa de Est accentuează această regresie democratică și declinul drepturilor. Ei oferă, de asemenea, o bătălie de rescriere a istoriei într-un sens reacționar. Forțele de stânga și comuniștii sunt atacați în țările din Europa Centrală și de Est. Guvernele nu scapă de mijloace să discrediteze și să distrugă forțele progresiste, pentru a rămâne la putere. Din 2014, întregul aparat de stat ucrainean s-a concentrat asupra distrugerii Partidului Comunist din Ucraina.

Campaniile de „decomunizarea” în Ucraina, România, Polonia, Bulgaria și alte țări au ca scop de a interzice organizațiile comuniste și de a înlătura monumentele și numele de localități

comuniste din peisaj. Cu toate acestea, este posibilă o opoziție, prin mijloace legale, împotriva acestor procese, după cum arată exemplul Republicii Moldova și al Ungariei. În multe țări ale UE, există o reacție reală ostilă față de dreptul femeilor de a hotărâ asupra propriilor lor corpuri. Sunt puternice atacurile asupra drepturilor avortului din partea guvernelor de dreapta și a Bisericii Catolice și Ortodoxe. Femeile au luptat din greu pentru a-și recupera drepturile pe propriile corpuri. Polonezii au avut o victorie. Interzicerea totală a avorturilor a fost modificată sub anumite condiții. Polonezii își continuă lupta pentru dreptul de a decide pentru ei înșiși avortul. Trupul unei femei este al ei și ea are dreptul să decidă dacă dorește să se încheie o sarcină sau nu. Partidul Stângii Europene susține dreptul la avort în toate țările Europei.

În ceea ce privește problemele sociale și societale, nu se face nimic pentru armonizarea drepturilor, în special dreptul muncii și drepturile femeilor. Regresia drepturilor femeilor de a dispune de propriile lor corpuri și violența sexuală împotriva lor nu este în niciun caz sancționată de UE. Când o țară decide în mod unilateral, să-și închidă granițele și să nu respecte normele UE privind migrații, nu este în regulă. Opt țări au închis acum granițele lor, iar Uniunea Europeană le lasă să o facă.

Brexit a dat o nouă dimensiune crizei. Rezultatul Brexit-ului trebuie acceptat ca un fapt. Șocul Brexit-ului dezvăluie amploarea respingerii integrării neoliberale a UE. Acesta evidențiază profunzimea liniilor de fractură teritoriale și sociale, ca urmare a mai bine de 30 de ani de austeritate și globalizare capitalistă. A fost un protest social. Cu toate acestea, extrema dreaptă a exploatat acest protest. Strategia dreptului a dezlănțuit forțele xenofobe. Noul guvern Britanic caută să fie chiar mai la dreapta decât cel precedent, combinând chiar mai mult austeritatea brutală, cu o mai mare stigmatizare a lucrătorilor imigranți, a democrației și a conducerii politice în întreaga UE.

Luând în considerare consecințele reale care vor rezulta din Brexit, acest proces ar trebui să facă obiectul unei evaluări și decizii democratice. Pentru stânga din Marea Britanie, lupta pentru menținerea libertății de mișcare, ale drepturile omului și protecția locurilor de muncă este de o actualitate arzătoare și ar putea constitui baza unei schimbări radicale în democrație și în conducerea politică în UE. PSE sprijină dreptul persoanelor din Irlanda de Nord și Scoția, care au votat împotriva Brexit-ului, pentru a-și vedea dorința respectată cu privire la Brexit. Acest lucru ridică, de asemenea, o întrebare pentru Stânga și pentru capacitatea sa de a avansa cu o alternativă pentru popoarele Europei.

4 / Continentul în pragul unei schimbări ideologice

Criza politică se generalizează în Europa. Soluțiile guvernamentale de ieșire din criză sunt aproape întotdeauna sancționate în timpul alegerilor. Șocurile politice rapide și contradictorii polarizează dezbaterile publicului european. Creșterea sentimentelor xenofobe și naționaliste reprezintă o provocare existențială a stângii în Europa. Continentul este amenințat de o schimbare ideologică masivă. În diferite țări, în funcție de forme diferite,

forțe de extrema dreapta și populismul de dreapta încearcă să-și impună temele de predilecție. Dezorientarea, disperarea, teama de evoluțiile internaționale le oferă o importantă cutie de rezonanță. Discursul „protector” sau chiar „social” al extremei drepte, care este o veche tradiție a acestui curent care se întoarce la fascismul european, este folosită pentru a le asigura drumul la putere și marginalizarea mișcării de stânga și a mișcării muncitorești.

Linia politică a unor guverne legitimează discursul lor și le face atractive, cum ar fi în Slovacia. Un bloc autoritar se află la putere în mai multe capitale europene: în Varșovia, Budapesta, Bratislava. Evoluțiile guvernelor baltice urmează aceeași logică. În a treia rundă a alegerilor prezidențiale din Austria, candidatul naționalistului de extrema dreapta, Partidul Libertății, a fost învins de un front larg al forțelor critice ale societății civile format din reprezentanți ai partidelor tradiționale. Este un mare succes, dar pericolul nu este evitat, deoarece cauzele sociale și politice ale ascensiunii extremei dreapta încă mai există. Tendințele extremei drepte în Germania sunt un fenomen necunoscut din 1945. În Franța, Frontul Național se află în centrul jocului politic și își arată ambițiile pentru alegerile generale din 2017. În Belgia, un partid naționalist flamand, apropiat de extrema dreaptă, este în scaunul guvernului.

Chiar și în țările scandinave, altădată renumite pentru umanismul și solidaritatea lor, extrema dreaptă a cunoscut o dezvoltare periculoasă. Există, de o lungă perioadă de timp, un partid puternic de dreapta din Danemarca, Partidul Popular Danez, care a reușit să pună în practică cea mai xenofobă politică de imigrație văzută vreodată. În Norvegia, Suedia și Finlanda există de asemenea, partide puternice de dreapta, iar partidul suedez „Democrații Suedezi” își are originea în mișcarea neo-nazistă. În cele din urmă, avântul Zilei de Aur în Grecia după 2012 a permis acestei bande criminale neo-naziste dobândirea unei reprezentări în instituțiile locale, naționale și europene, în ciuda faptului că o mare parte din conducerea sa este judecată pentru ucidere și posesie ilegală de arme.

În Europa Centrală și de Est, avântul naționalismului, a neo-fascismului și a xenofobiei beneficiază de sărăcirea populației și de criza democratică. În Ucraina, în statele baltice și în alte țări din Europa de Est, extrema dreaptă este în măsură să participe, sub o formă sau alta, la soluțiile de putere. Denunțarea „dușmanilor din interior” are un impact important în populație. Criza economică și șomajul provoacă ură împotriva migranților și a romilor, care au devenit țapi ispășitori. În Turcia, Erdogan folosește regimul de urgență de vară ca instrument de distrugere violentă a democrației, zdrobirea libertăților, punerea botniței presei, reducerea puterilor opoziției, ridicarea imunității parlamentarilor, arestarea deputaților HDP (Partidul Democrat al Popoarelor, pro-kurd) și ducerea unui război mortal împotriva populației kurde din țară.

Dar această evoluție ideologică este pe cale de a fi contracarată de importante elemente-contra care fac ca această trecere la o regresie istorică a continentului să nu aibă încă loc. Oamenii se mobilizează împotriva corupției claselor conducătoare și împotriva blocajului

politic al anumitor țări. Rasturnarea Guvernului României în noiembrie 2015 și demonstrațiile masive din Republica Moldova împotriva corupției sunt semne ale acesteia. În Europa de Vest și în special în Grecia, mișcarea de solidaritate față de migranți arată că spiritul de primire rămâne în viață în Europa și că nu este un „lux” din țările bogate. Această mișcare de solidaritate este o frână și un pol de rezistență împotriva basculării societății spre xenofobie.

5 / Problema migranților ca un catalizator al crizei istorice a Uniunii Europene

Amestecul de neputință și abjectie cu care Uniunea Europeană și majoritatea guvernelor au reacționat la afluxul de migranți dezvăluie amploarea crizei Uniunii Europene și a principiilor acesteia. Aceasta criză obligă, în același timp, Europa să-și pună, în mod diferit, întrebarea în ceea ce privește viitorul ei. Criza migranților este o criza sistemică. Aceasta este un fenomen masiv și structural care este consecința deteriorării rapide a situației internaționale și a politicilor care au provocat-o, printre care se numără și politicile proprii ale UE și ale statelor sale. Se estimează că până în 2050, dacă nu există schimbări politice, 200 de milioane de migranți vor fugi de războaie, criză economică, dislocarea statelor, haosul care străbate regiuni vaste din Africa, Orientul Mijlociu, precum și efectele crizei climatice. Uniunea Europeană deține o parte importantă a responsabilității. Încheierea acordurilor bilaterale de liber schimb a încurajat dezmembrarea serviciilor publice și, prin în consecință, politicile publice din multe state africane. Participarea anumitor state europene la războaiele din aceste regiuni trebuie, de asemenea, considerate ca o datorie în bilanțul UE. Criza migranților semnează criza relațiilor UE cu lumea.

În plus, faptul că 1 milion de refugiați provoacă atât de mult turbulențe într-o construcție politică care regrupează 510 milioane de persoane subliniază amploarea crizei UE. Situația umanitară a refugiaților este un scandal internațional. Tentația de a folosi refugiații ca instrument de dumping social întărește sentimentele de retragere sau xenofobie ale populațiilor. Situațiile femeilor și a femeilor tinere sunt deosebit de grave. Acestea sunt principala țintă a violenței, inclusiv a violenței sexuale, și a supraexploatarei la locul de muncă. Crearea unor mecanisme specifice de protecție, protecție juridică și de personal specializat sunt necesare.

Cele mai grave indicii ale istoriei pot fi văzute în acțiunile mai multor guverne, guvernele statelor grupului de la Vișegrad, guvernul danez. Declarațiile lui Manuel Valls la Conferința de Securitate de la München din februarie 2016 și, ce e mai rău, ale ministrului de interne belgian arată că țările Europei Occidentale nu sunt cruțate de dezonoare. Această criză reprezintă ocazia, încă o dată, să se impună un șantaj Greciei, care se află singură în managerierea sosirii migranților în Europa, ea fiind una dintre puținele care au pus la dispoziție un număr mare de locuri de primire. De asemenea, trebuie să salutăm curentul de solidaritate din partea societății grecești care se confruntă cu o situație foarte complexă, fără ca de aceasta să beneficieze extrema dreaptă.

Acordul între Uniunea Europeană și Turcia, condamnat de asociațiile umanitare, este un cec în alb insuportabil dat puterii lui Erdogan, chiar dacă politica sa este unul dintre factorii crizei în Orientul Apropiat și în Orientul Mijlociu, și că are o reprimare feroce asupra populației kurde, democrațiilor turci, libertății presei. Aceasta confirmă voința liderilor europeni de a închide ușile Europei pentru oamenii care fug de război, violență și mizerie. Aproape toți șefii de stat au acceptat, prea fericiți să se elibereze de responsabilitățile lor de primire și de azil a unor populații în primejdie. Gestionarea crizei refugiaților de către UE este o altă dovadă puternică a falimentului politic și moral al proiectului neoliberal de integrare europeană. Liderii UE rămân tăcuți în schimb când trebuie să aplice sancțiuni împotriva statelor membre care încalcă unilateral acordul de relocare sigură și proporțională a refugiaților care sosesc și rămân blocați în Grecia și Italia.

Concluzie: o nouă perioadă istorică

În ansamblu, Uniunea Europeană și întreaga Europă intră într-o nouă perioadă istorică. După perioada dintre cele două blocuri și Piața Comună, inițial încheiată între șase țări, Tratatul Actului unic și tratatele care au urmat au făcut din concurență dreptul cel mai înalt în Uniune. Aceasta a fost însoțită de o competiție a sistemelor sociale și de dezmembrarea cuceririlor sociale cele mai avansate. În ultimii ani, această construcție realizată între anii 1980 și 1990 a crăpat. Se trece printr-o criză gravă de legitimitate, iar proiectul care o subliniază este astăzi în minoritate printre popoarele Europei. Se deschide o nouă perioadă istorică, în care se vede că UE lucrează în mod contradictoriu și în același timp, prin consolidarea federalismului autoritar și a elementelor de dislocare. Continentul european este așadar la un punct de cotitură: fie valorile reacționare ale unui bloc de dreapta, combinat cu un autoritarism fiscal va prevala, fie un nou bloc politic și social, în favoarea intereselor popoarelor, reușește să apară în Europa.

Dacă nu se face nimic, dilema pentru oameni este teribilă: fie întreaga clădire se prabusește fără ca nimeni, în primul rând dintre clasele conducătoare, să fie pregătit; sau continentul continuă să se scufunde în austeritate, șomaj în masă și închiderea frontierelor. Această schimbare nu este iremediabilă. Oamenii nu s-au predat, dimpotrivă. Forțele politice, sociale și civice se pot mobiliza pentru a respinge această dilemă. Este necesar ca în raport cu toate aceste forțe PSE să se mobilizeze, să formuleze și să ofere o nouă ofertă politică în serviciul unei uniuni a popoarelor suverane și solidaritate ale Europei.

II - Un contract social între popoarele suverane și solidaritate ale Europei: liniile de acțiune ale stângii europene pentru a ieși din austeritate și din logicile liberale ale tratatelor europene

Partidul Stânga Europeană reunește organizații politice care efectuează o analiză diferențiată la proiectul european, dar au în comun obiective: - să refuze dilema claselor conducătoare, fie un federalism autoritar implantat pe suveranitatea populară și drepturile națiunilor; fie exacerbarea egoismelor și a rivalităților naționale. Sau să accepte unirea popoarelor europene în jurul unui proiect de solidaritate și justiție socială. Indiferent de opiniile privind UE, întrebarea centrală este cea a conținutului și a perspectivelor politice. Partidul Stânga Europeană apără perspectiva socialistă, definită ca o societate a justiției bazată pe punerea în comun a bogăției, a mijloacelor de producție și a suveranității alegerilor democratice, în

armonie cu resursele limitate ale planetei. El respinge capitalismul, generatorul inegalitatii, nedreptatii, sărăciei și războaielor, precum și patriarhatul și toate discriminările.

Partidul Stânga Europeană este angajat cu fermitate într-un proces de construcție pe un front cu toate curentele politice, actorii sociali și cetățenii care, chiar dacă nu împărtășesc întregul din analizele sale, se regăsesc pe axele politice cheie, de stânga, care permit desfășurarea unor mitinguri largi cu vocație majoritară. Cerințele situației actuale au pus probleme politice de un nivel foarte ridicat. Principalul scop al PSE este de a angaja dezbaterile și campaniile politice privind soluțiile concrete pentru a face posibile rupturile și soluțiile alternative necesare.

PSE apără ideea unui contract social între popoarele suverane și solidaritate din Europa. Europa trebuie să devină o uniune a națiunilor și a popoarelor a căror suveranitate este respectată, al cărei scop comun este progresul uman. Suntem gata să lucrăm pe această perspectivă cu forțele politice, cetățenii, sindicate, forțele sociale și intelectuale, disponibile să pornească pe cinci axe principale. Aceste axe prioritare sunt axe de acțiune pentru stânga europeană. Ele presupun o repunere fundamentală a cadrului de existență al Uniunii Europene.

Noi contestăm logica Tratatului de la Lisabona și, prin urmare, celelalte tratate incluse în acesta. La următorul summit european de la Roma, din martie, cu ocazia aniversării Tratatului de la Roma, Liderii europeni intenționează să pună bazele unei reforme a tratatelor. Este necesar ca stânga europeană să denunțe, cu voce tare, că o adâncire a acestei Uniuni Liberale este contrară intereselor popoarelor. Ne opunem consolidării Uniunii Economice și Monetare (UEM) și ne opunem în egală măsură proiectului actual al armatei europene, a fortiori, atunci când lucrează mână în mână cu organizația belicoasă, NATO. Ne-am stabilit ca orizont ieșirea din pactul fiscal european. Dacă ne luptăm în orice împrejurare pentru a repune înapoi aceste raționamente în alegerile politice naționale și europene, nu dorim să amenajăm cadrul existent, ci dorim să remodelăm Europa, deoarece este clar că nu există o politică de transformare socială posibilă fără a se încălca tratatele bazate pe dogma unei concurențe libere și nedeterminate și fără a repune în cauză dreptul popoarelor și națiunilor de a se guverna democratic.

Avem nevoie de un proiect de solidaritate europeană; acest lucru necesită ca popoarele europene să își recupereze suveranitatea politică și economică. Acest proiect este de a construi cu țări și popoare care au voința de a afirma această suveranitate și de a construi un nou proiect european cu valorile și principiile solidarității internaționalismului. Este posibil și necesar să se coordoneze jurământul (promisiunea) suveranității naționale, cauzate de reduceri bugetare și politici de austeritate din UE, cu tradiția noastră internaționalistă. În acest sens, este important de a acorda prioritate alianțelor cu aceste țări care suferă de îndatorare și care sunt supuse arhitecturii UE, motivând și coordonând un proiect de stânga cu alte forțe europene.

1 / Pentru o Europă care respectă suveranitatea populară

Apărăm o reînnoire a Europei în conformitate cu principiile justiției, progresului social și democrației prin respectarea drepturilor democratice ale națiunilor și statelor europene, inclusiv prin utilizarea referendumului privind evoluțiile necesare ale construcției europene. Aparține poporului să decidă abilitățile unui spațiu politic democratic pentru Europa, o arhitectură pentru continent și prerogativele parlamentelor, cu respectul dreptului

democratic și suveran al popoarelor. Este necesar să se revizuiască modul în care cadrul european și prerogativele statelor membre și ale națiunilor sunt articulate. Europa nu trebuie să înlocuiască statele, la nivel național, și prerogativele lor dar să stimuleze cooperarea în ceea ce privește proiectele comune și provocările globale. Suveranitatea fiecărui stat trebuie respectată. Legitimitatea democratică a fiecărei țări trebuie să aibă prioritate față de actualele tratate europene. Un stat trebuie să poată beneficia de un drept de neaplicare a directivelor și deciziilor europene care reprezintă o regresie în raport cu câștigurile și drepturile sociale și democratice de care se bucură populația. Legislațiile europene trebuie elaborate într-un cadru care să asocieze Parlamentul European și Parlamentele naționale. Comisia Europeană nu poate avea dreptul la inițiativă legislativă, care trebuie să aparțină în comun parlamentelor naționale și Parlamentului European. În mod similar, presiunile lobby-urilor trebuie interzise. Vrem să ajutăm guvernele care doresc să iasă din logica liberală și vor să ducă mai departe ideea de progres în Europa.

2 / Un pact pentru un nou model de dezvoltare

Este necesar să se încalce regulile concurenței și austerității liberale. Pactul de dezvoltare pe care îl propunem satisface nevoile sociale. Reconstrucția structurii economice și a instrumentelor monetare ale Europei trebuie să fie pusă în slujba noului model de dezvoltare axat pe investițiile publice și crearea de locuri de muncă condiționate de criterii sociale și ecologice. Banii pe care BCE îi injectează în pierdere pentru bănci și companiile multinaționale trebuie să fie reorientați în serviciul unei politici de relansare îndrăzneță, socialmente utilă și durabilă din punct de vedere ecologic, pentru relocarea industrială necesară și crearea de locuri de muncă stabile. Această politică face posibilă implementarea tranziției ecologice necesare. Europa, în colaborarea cu statele, trebuie să asigure o consultare strategică privind principalele sectoare industriale pentru apărarea producției, a muncii sau reconversia lor. Aceasta implică identificarea nevoilor legate de transformarea energiei, infrastructura de transport, educația și formarea, viitorul industrial și procesele de fabricație din Europa care evoluează spre noi probleme cum ar fi economia circulară și domeniile de activitate și de muncă din acest sector. Acest lucru implică asigurarea controlului public al energiei. Privatizările trebuie oprite și sectorul public trebuie să recupereze tot ce a fost privatizat. Un moratoriu asupra tuturor politicilor de dereglementare a energiei și transportului trebuie promulgat, precum și un plan de sobrietate, eficiență și diversificare energetică. Dezvoltarea durabilă trebuie să se bazeze pe investiții în cercetarea științifică și tehnologică.

Politica agricolă comună trebuie reformată pentru a se desprinde de puterea agroindustrială și logica sa productivistă și să fie pusă în slujba unei agriculturi care garantează prețurile de bază și stabile pentru fermieri, precum și pentru a asigura alimente sănătoase și accesibile pentru oameni. Fondurile publice nu ar trebui utilizate pentru a susține sistemul de producție industrială la un preț scăzut pe piața mondială, care este impus agricultorilor mici și mijlocii din Europa, precum și agricultorilor din țările lumii a treia. Practica agriculturii ecologice ar trebui să fie o condiție prealabilă pentru obținerea unui sprijin financiar și a unui

plafon de susținere pe unitate agricolă pentru a promova dezvoltarea structurală durabilă a spațiului rural. În plus, ajutorul trebuie să fie dedicat susținerii bunurilor publice: ocuparea forței de muncă, puternice piețe locale și regionale, proiecte pentru dezvoltarea agriculturii ecologice la scară mică, stabilirea tinerilor agricultori și pescari pentru o reînnoire a vitalității generațiilor în zonele rurale, pentru alimente și pentru o alimentație de calitate, bunăstarea animalelor și protecția biodiversității, a apei și a climei. Astfel, UE poate deveni un actor important în domeniul mediului și al climei.

Acest nou model de dezvoltare trebuie dezvoltat în mod democratic, prin asocierea statelor și a sprijinirii politicilor puse în aplicare la nivel național. Un fond de dezvoltare socială și ecologică european cu controlul și deciziile la care sunt asociate statele membre trebuie să fie pus în funcție. Apărarea și extinderea serviciilor publice, la nivel național și european, sunt instrumente pentru implementarea unei noi politici de dezvoltare care contravine logicii liberale. Acest lucru trebuie să se bazeze pe un instrument de control transparent și democratic. Un observator al degradării serviciilor publice trebuie stabilit, cu criterii comune în fiecare țară. Pentru țările care doresc, diferitele servicii publice naționale se pot reuni pentru a lua în considerare provocările comune pentru popoarele Europei.

3 / Lupta împotriva inegalităților și pentru ocuparea forței de muncă, ruperea cu dumpingul social

Lupta împotriva dumpingului social este un element fundamental dacă dorim ca ideea de solidaritate și apropierea dintre popoarele Europei să rămână. Europa trebuie să acționeze pentru a face să conveargă drepturile sociale și democratice în vigoare în statele membre pentru a pune capăt dumpingului social. Solicităm introducerea unui principiu de regresie non-socială în UE care să permită neaplicarea dispozițiilor sociale și de mediu ale UE decât numai dacă ele sunt superioare celor naționale. Directiva privind lucrătorii detașați, care organizează o diferență de tratament, poate până la 30% din remunerație, trebuie să fie retrasă. Și o nouă directivă care afirmă principiul „la locul de muncă egal, salariu egal” trebuie să fie adoptată. În general, obiectivul ar trebui să fie asigurarea dreptății pentru toți lucrătorii a unui tratament egal în ceea ce privește salariile și protecția socială și condițiile de muncă.

Dreptul la un venit decent pentru toți implică o adevărată egalitate între femei și bărbați în ceea ce privește salariul și progresul carierei. Conform cifrelor Eurostat pentru anul 2012, rata de ocupare a forței de muncă la grupul de vârstă 20-64 este cu 12 puncte procentuale mai mic pentru femei decât pentru bărbați (58% față de 70%). Decalajul de remunerare este de 16%. Contractele part-time sunt de 32% pentru femei și 9% pentru bărbați. 21% dintre europeni au un venit sub salariul minim.

Deși tratatele promovează oficial egalitatea de gen, realitatea este destul de diferită. Reducerea timpului de lucru pentru toți trebuie încurajată în întreaga Europă pentru a face să scadă șomajul și să se asigure accesul tinerilor la locuri de muncă. Abolirea muncii cu normă parțială impusă, lupta împotriva repartizării pe sexe a muncii, crearea și consolidarea unui serviciu public autentic pentru copilăria timpurie și un sistem european de concediu

parental egal și netransferabil între femei și bărbați vor reduce discriminarea față de femei. Un venit suficient pentru a trăi demn trebuie să fie asigurat pentru toată lumea, inclusiv șomeri. Planul european de dezvoltare, reducerea inegalităților salariale și apărarea ocupării forței de muncă în Europa ridică problema modului în care UE se încadrează în comerțul internațional. Rupturile cu TTIP, CETA și TISA trebuie operate imediat. Aceasta este pentru PSE, ca și pentru alte sectoare, o imediată pretenție politică majoră. PSE intenționează să consolideze și să extindă cadrele unitare de campanie pentru încheierea negocierilor privind TTIP, CETA și TISA. PSE solicită dezvoltarea mobilizării împotriva CETA pentru a împiedica ratificarea acesteia de către parlamentele naționale și regionale. UE trebuie să se opună sistemului de comerț liber și scăderii standardelor sociale și de mediu, reguli care fac comerțul reciproc avantajos.

4 / Repartizarea banilor: ruperea cu dumpingul fiscal, lupta împotriva evaziunii fiscale, recuperarea puterii asupra băncilor și asupra euro

Europa trebuie să combată dumpingul fiscal. Cadrul actual permite înflorirea paradisurilor fiscale și organizează concurența fiscală între țări. Astăzi, Germania, Regatul Unit, Irlanda, Țările de Jos și alte state membre ale UE devin din ce în ce mai de facto în această categorie. Luxleaks și swissleaks precum și Documentele Panama au dezvăluit amploarea acestui sistem organizat. Dezmembrarea paradisurilor precum și lupta împotriva evaziunii fiscale și împotriva tuturor formelor de criminalitate financiară reprezintă provocări majore pentru Europa. Acesta este un șantier și o luptă structurală pentru următorii ani, pentru a construi un sistem fiscal care să servească interesele celor mulți și care servește binele comun. Un sistem fiscal care va transfera povara fiscală a claselor populare și medii către clasele superioare, pentru a ajuta grupurile sociale cele mai vulnerabile, pentru a remedia inegalitățile existente și să promoveze creșterea în favoarea interesului public. În această luptă, noi trebuie să construim un front larg pentru a ridica voalul secretului care înconjoară pietele financiare și paradisurile fiscale care, pe lângă faptul că oferă taxe foarte mici sau nu, sunt, de asemenea, destinații pentru activități potențial ilegale. Interesele poporului trebuie să aibă prioritate față de interesele protejate multinational. Mișcările de capital trebuie să fie controlate și tranzacțiile care vizează numai speculațiile trebuie interzise. O taxă pe tranzacțiile financiare și o taxă pe capital, printre altele, ar putea finanța un fond european pentru dezvoltare socială și de mediu, care ar putea finanța o investiție anuală masivă. PSE va studia propunerea CES pentru un plan de investiții de 2% din PIB-ul european timp de 10 ani. Ruptura cu austeritate implică o ruptură cu dictatura datoriilor. Datoria de stat a țărilor Europei de Sud trebuie anulată sau renegociată de o conferință europeană privind datoriile. În primul rând, cerința Guvernului grec privind renegocierea datoriilor din Grecia trebuie să fie audiată de Consiliul European și de Comisia Europeană.

Repartizarea banilor înseamnă reînnoirea rolului băncilor din toate țările europene și reformarea arhitecturii zonei euro. Stabilirea controlului democratic al BCE, precum și reformarea rolului și funcționării sale necesită schimbări fundamentale. BCE trebuie să se angajeze în favoarea apărării ocupării forței de muncă și a dezvoltării ecologice durabile. Ea

trebuie să poată împrumuta Statele ca o ultimă soluție. Pentru statele care doresc să facă parte din ea, Uniunea Monetară trebuie, de asemenea să fie reformată. Euro a devenit astăzi o armă de război a clasei conducătoare. Trebuie să ne despărțim de utilizarea euro ca instrument disciplinar. Proiectul monedei europene trebuie să fie profund refăcut. Bani trebuie să fie un instrument în serviciul economiei reale, a noilor obiective de dezvoltare industrială, agricolă, socială, ecologică și comună, și nu un fetiș. Popoarele trebuie să-și recâștige controlul asupra euro. În zona euro, moneda trebuie să fie folosită într-o manieră comună și concertată, prin includerea unor mecanisme care să țină seama de evoluțiile economice și sociale din state diferite. În orice caz, nicio țară nu poate fi obligată să se alăture Euro. O țară care decide în mod democratic să părăsească euro trebuie să poată face acest lucru fără măsuri de represiune, presiune și șantaj.

PSE continuă să reflecteze și să discute despre monedei unice și să studieze alternative care nu ar penaliza popoarele și nu ar pune în discuție cuceririle lor sociale și democratice.

5 / Pentru o Europa de tranziție ecologică și energetică justă din punct de vedere social

Urgența este aceea de a construi o Europă „cu emisii scăzute de dioxid de carbon”, care trebuie să dea exemple de noi politici publice din domeniile energiei, transportului, locuințelor și chiar agriculturii. Mixuri energetice trebuie să fie compuse din cele mai multe energii decarbonate posibile, cu un accent tot mai mare pe surse regenerabile. Alegerile de producție și de investiții trebuie să se facă în conformitate cu criteriile de preservare a ecosistemelor locale și de protecția biodiversității. Respingem productivismul și consumismul capitalist. PSE se concentrează asupra diferitelor moduri de producție din care rezultă tehnologiile industriale care permit crearea unor tehnologii ecologice. Europa este un spațiu politic care aduce lupta împotriva încălzirii globale la o scară continentală, pentru a dezvolta energii durabile din punct de vedere ecologic și a promova economiile de energie. Toți pașii către progresul social sunt inseparabili de punerea în aplicare a tranziției ecologice și energetice. Este un proces pe termen lung în care eforturile de „verde”, capitalismul nu le are în vedere. Logica profitului pe termen scurt nu este compatibilă cu conservarea ecosistemelor. Acest lucru implică faptul că oamenii se ocupă de problemele de mediu și energie. Problema accesului la resursele naturale limitate, cum ar fi apa, suprafețele culturilor sau combustibilii fosili devin probleme majore din punct de vedere geopolitic. COP 21 și-a stabilit obiectivele dar nu și mijloacele de realizare a acestora. Acordul de la Paris privind climatul este un pas în direcția cea bună dar rămâne insuficient. Reducerea emisiilor de CO₂ este un obiectiv major de politică pentru a limita încălzirea globală la 2 grade: aceasta presupune că ar trebui ca 75% din emisiile curente în 2008 să fie în 2030. Obiectivele de reducere a emisiilor de CO₂ la 30% în 2020 și la 40% în 2030 sunt mult prea scăzute. Economia de energie și dezvoltare, prin creșterea investițiilor publice, a energiilor durabile din punct de vedere ecologic sunt absolut necesare. Aceasta se referă, în primul rând, la transport și industrie. Extragerea gazului de șist trebuie să se oprească. Europa trebuie să acționeze pentru a pune capăt speculațiilor cu materii prime. Apărăm o Europă autosuficientă pentru produsele alimentare majore. Viitorul politicii din domeniile

agriculturii și alimentelor trebuie luată în considerare în contextul politicilor publice care răspund nevoile reale și provocărilor sănătății publice. Utilizarea pesticidelor poluante trebuie abandonată. Avem ambiția să încercăm să oferim tuturor o dietă variată și de calitate. Politicile agricole europene sunt un scut împotriva intruziunii piețelor speculative în domeniul agriculturii. Apărăm o nouă politică agricolă care se poate rupe de logica productivistă și poate fi pusă în slujba unei agriculturi care garantează prețuri de bază stabile pentru agricultori și pescari. Ajutoarele trebuie să fie condiționate de producția, de mizele ecologice și de fragilitatea sectoarelor. Producția agricolă trebuie să respecte un concept echitabil și benefic pentru toate schimburile cu țările în curs de dezvoltare.

6 / Pentru o Europă a egalității în drepturi pentru toți și pentru toate

PSE face parte din spațiul celor care fac să prevaleze în Europa și în lume „Drepturile naturale și imprescriptibile” ale tuturor femeilor și bărbaților și intenționează să continue lupta. După cum a spus declarația drepturilor din 1793: „Există opresiune împotriva corpului social, când doar unul dintre membrii săi este asuprit. Există opresiune împotriva fiecărui membru atunci când corpul social este oprimat.” Violența ofensivului neoconservator și amenințarea isteriei etnice de-a lungul continentului european face din problema apărării și extinderea drepturilor omului o confruntare majoră. PSE este în fruntea apărării unei societăți a libertății și egalității. Lupta împotriva rasismului, a xenofobiei și a concepțiilor esențiale ale națiunii întemeiate exclusiv pe sânge este una dintre priorități. Lupta împotriva terorismului nu trebuie să conducă la o reducere a libertăților publice. Drepturile politice și sindicale trebuie apărate pretutindeni. Starea de excepție care se stabilește treptat în diverse țări europene trebuie să fie eliminate. Criminalizarea mișcărilor sociale și a mișcărilor democratice trebuie combătute. Un adevărat pluralism și o adevărată independență a presei, împotriva intereselor marilor grupuri media, trebuie asigurate.

În întreaga Europă, drepturile politice, sociale, democratice și, în general, toate drepturile omului trebuie să fie aliniate la cele mai bune. Lucrătorii europeni au nevoie de drepturi comune puternice în ceea ce privește dreptul la muncă și dreptul de acces la securitatea socială, în special în contextul dezvoltării mișcărilor transfrontaliere ale forței de muncă. Acesta este și cazul aplicării egalității între femei și bărbați în domeniile economic și social. Salariul egal pentru femei și bărbați este imperativ imediat. Oriunde în Europa femeile trebuie să poată dispune liber de corpurile lor. Nimeni nu poate să vândă sau forțat să închirieze corpul său. Solicităm întărirea luptei împotriva traficului de ființe umane. Apărăm perspectiva abolirii prostituției. Dreptul de acces la o educație seculară, de a beneficia de un sistem de sănătate care să funcționeze bine, de a trăi într-un mediu sănătos, de a se putea exprima liber, dreptul la siguranță, dreptul de acces la un sistem independent de norme juridice și care să permită un proces echitabil, precum și o rezistență la arbitrar trebuie să fie furnizat peste tot în Europa. LGBTIQ-urile sunt victime ale discriminării sau, într-un anumit număr de țări, ale persecuțiilor la școală, la locul de muncă, la accesul pentru tratament medical, având adesea acordul tacit al autorităților de stat și al forțelor de poliție. Ele sunt ținta discursurilor conservatoare asupra familiei care doresc să întărească patriarhatul. În

majoritatea țărilor europene, persoanele transgene sunt adesea private de dreptul la autodeterminare a identității lor de gen. Educația joacă un rol important în formarea cetățenilor. Apărăm concepția de educație care să rupă cu ideea unei pregătiri utilitare adaptate numai la nevoile economice imediate. Educația trebuie să pregătească cetățenii viitori eliberați de prejudecăți legate de origini sau sex. Ea trebuie să combine transmiterea cunoștințelor cu cea a know-how-ului. Școala trebuie să fie liberă, seculară, eliberată din obediența față de interesele private. Universitatea și cercetarea trebuie să fie eliberate de presiunile economice. PSE se luptă pentru armonizarea drepturilor și alinierea politicilor economice, sociale și fiscale pe care le dorește a fi cele mai bune din Europa.

7 / Pentru o Europă a păcii și securității

Cooperarea regională în domeniul progresului ar putea transforma în mod semnificativ cursul globalizării în favoarea unei lumi a păcii și a comerțului internațional echitabil pentru toți, răspunzând satisfacerii nevoilor drepturilor omului și provocărilor globale de mediu. Politica europeană de vecinătate și de relații internaționale trebuie să se bazeze pe principiile de cooperare și de co-dezvoltare, în special cu țările mediteraneene, africane, asiatice și latinoamericane.

America Latină și Caraibe au devenit un front de ofensivă pentru clasele conducătoare care doresc să își recupereze influența pierdută și să răstoarne guvernele progresiste din regiune care apără drepturile popoarelor împotriva intereselor capitaliste și imperialiste. PSE colaborează cu partidele aliate din regiune astfel încât interesele celor mulți să aibă prioritate față de cele ale celor care reprezintă 1% din populație.

Acordurile de asociere cu UE trebuie să fie o pârgie pentru progresul social și pentru apărarea drepturilor. Ele pot fi suspendate. Avem exemplul, în special, cazul acordului cu Israelul, care trebuie suspendat deoarece Israelul încalcă drepturile internaționale ale omului. Europa trebuie să fie o pârgie pentru pace și apărarea drepturilor popoarelor, în special în vecinătatea ei imediată, în Orientul Mijlociu și în Ucraina.

Este necesar să se ia inițiative diplomatice necesare pentru a obține soluții politice pentru conflictele din Orientul Apropiat și Orientul Mijlociu, să se restabilească o pace justă în această zonă și să se promoveze dezvoltarea economică și socială care răspunde nevoilor de bază ale popoarelor. Toate țările europene și UE în sine trebuie să recunoască Palestina. Stânga Europeană dorește restabilirea unei păci drepte și durabile între israelieni și palestinieni, în conformitate cu rezoluțiile ONU, adică, să se recunoască statul palestinian viabil în granițele din 1967, cu Ierusalimul de Est drept capitală.

Trebuie găsită o soluție politică pentru recunoașterea drepturilor poporului saharawi, prin apelarea la un referendum de auto-determinare. PSE se opune creșterii militarizării politicii externe a UE și a participării unor forțe militare din țările europene la operațiuni externe. Prezența agresivă a NATO în Europa trebuie combătută și lupta trebuie intensificată pentru dizolvarea NATO. Trebuie să ne opunem cu hotărâre față de dictatura NATO și față de hotărârea ca națiunile europene să investească cel puțin 2% din PIB în scopuri militare. Consolidarea investițiilor militare ale Statelor Unite, în special în Europa de Est, trebuie să fie

condamnată. Instalațiile în construcție sau deja operaționale, cum sunt scuturile antirachetă, trebuie combătute imediat. Consolidarea militarizării societăților din Europa de Est, prin crearea milițiilor adesea provenite din cercuri ultra-naționaliste, trebuie combătute. Uniunea Europeană și Rusia trebuie să-și recapete mijloacele unui dialog calm și constructiv, punând pe masă toate subiectele de fricțiune, militare, politice, teritoriale, energetice.

Problema cipriotă este, în esență, o problemă internațională a invaziei și ocupării ilegale, a încălcării principiilor fundamentale ale dreptului internațional și ale Cartei Națiunilor Unite, dar ea are, de asemenea, un aspect intern, de restabilire a relațiilor dintre cele două comunități din Cipru, cipriotul grec și cipriotul turc. Negocierile dintre liderii celor două comunități din Cipru, sub auspiciile Organizației Națiunilor Unite, se află într-un moment crucial. Soluția pașnică globală a Problemei Ciprului trebuie să fie în concordanță cu acordurile la nivel înalt din 1977 și 1979, Carta Națiunilor Unite, dreptul internațional și acquis-ul comunitar al UE. Trebuie să se respecte cadrul convenit pentru un Stat Federal, bizonal și bicomunitar cu suveranitate unică, cu personalitate internațională unică, cu cetățenia unică, așa cum este prescris în numeroasele rezoluții ale Consiliului de Securitate al ONU. În același timp, trebuie să se asigure egalitatea politică a celor două comunități din cadrul federației, așa cum este formulat în rezoluțiile ONU

Partidul Stângii Europene susține negocierile în curs și reamintește rolul decisiv, cooperativ și constructiv al forțelor de stânga în apărarea drepturilor poporului cipriot, ale ciprioților greci și ale ciprioților turci, care au dreptul să trăiască într-o țară reunită și liberă. Din acest motiv, soluția trebuie să prevadă retragerea trupelor de ocupație turce și a colonizatorilor turci, sfârșitul sistemului anacronic de garanții străine și să restabilească unitatea și integritatea teritorială a Republicii Cipru. Ar trebui, de asemenea, să se restabilească și să se protejeze drepturile omului și libertățile fundamentale ale tuturor ciprioților, înțelegând prin aceasta dreptul de a se întoarce al refugiaților la casele și proprietățile lor.

Trebuie să ne despărțim de ideea de „Cetatea Europei”. Europa și statele membre trebuie să primească cu decentă pe migranți într-un context în care criza globalizării liberale, războaiele, haosul și barbarismul răvășesc regiunii întregi ale globului. Politica față de migranți trebuie să se bazeze pe un criteriu de responsabilitate comună europeană. De asemenea, să se bazeze pe combaterea supraexploatării muncii și a muncii ilegale. Acordurile Schengen trebuie renegociate în favoarea noilor politici având în vedere migrația internațională și libertatea de mișcare, care au devenit un fenomen structural de amploare al planetei și de co-dezvoltare. Africa va reprezenta în cincisprezece ani un sfert din umanitate. La sfârșitul secolului, jumătate din populația de 15 - 64 de ani vor fi africani. Dincolo de situații de urgență, este necesar să se lucreze la un parteneriat pentru o co-dezvoltare durabilă între țările europene și cele africane. Africa sub-sahariană prezintă o problemă crucială pentru secolul XXI, din punctul de vedere al exploziei demografice și al înapoierii economice. Prin urmare, pacea și prosperitatea planetei depind în mare măsură de răspunsurile care trebuie să se facă la aceste provocări: asigurarea ocupării forței de muncă și a accesului la bunuri și servicii de bază pentru populație. Exploatarea resurselor naturale

trebuie să fie confiscată (naționalizată) de la marile companii multinaționale pentru a se reîntoarce la popoare.

Concluzie: axele campaniei

PSE intenționează să decline aceste axe politice în axele unor campanii largi și deschise, pentru consolidarea unor acțiuni deja întreprinse:

- Pentru o Europă care permite oamenilor să-și recâștige controlul asupra alegerilor economice: pentru ieșirea din pactul fiscal, pentru un plan european de investiții, în favoarea ocupării forței de muncă, a serviciilor publice și a tranziției ecologice și energetice, sub rezerva acceptării de către statele membre, pentru restructurarea și renegocierea datoriei, pentru o reformă profundă și reorientarea injecțiilor monetare ale BCE în favoarea unei politici de dezvoltare utile pentru toți. Aceasta numai pentru armonizarea socială, pentru a preveni un dumping extins între statele membre. Aceasta înseamnă a pune sub semnul întrebării Tratatul European existente, începând cu Lisabona, precum și mecanismele de guvernare economică, pactul fiscal și semestrul european.
- Pentru constituirea unui front larg popular și progresist al stângii împotriva extremei drepte și fascismului.
- Promovarea unei unități largi între clasa muncitoare și săraci prin combaterea sărăciei și promovarea solidarității. Pentru combaterea evaziunii fiscale. Impunitate 0 împotriva evaziunii fiscale.
- Pentru reducerea timpului de lucru, pentru un venit decent pentru toți și a unei politici publice a investițiilor pentru ocuparea forței de muncă.
- Pentru ruperea negocierilor TTIP, TISA și pentru prevenirea ratificării CETA.
- Pentru drepturi egale pentru toți: pentru egalitatea între femei și bărbați în toate domeniile de activitate.
- Pentru o primire demnă și o politică de ajutor pentru migranți și refugiați.
- Pentru o schimbare fundamentală a sistemului energetic, cu o reducere drastică în emisiile de CO2 și un viitor bazat pe o energie durabilă din punct de vedere ecologic.
- Pentru o Europă care promovează pacea: pentru dezarmare nucleară, pentru dezmembrarea scutului antirachetă, pentru o inițiativă de pace în Orientul Apropiat și Orientul Mijlociu. PSE sprijină mișcările de pace și campaniile de dezarmare.

III. Schimbarea echilibrului de forțe pretutindeni în Europa

1 / Promovarea unității pentru un front comun al forțelor de progres

Avem lecții importante de învățat din ultimii trei ani. Venirea la putere a unui guvern de stânga în Grecia arată în același timp că victoriile sunt posibile și că schimbarea forțelor politice dintr-o țară nu sunt suficiente. Breșe trebuie deschise și în alte țări pentru a inversa balanța puterii în Europa. Experiența Greciei este în curs de desfășurare, iar poporul grec va trebui să facă acest lucru și să câștige luptele europene împotriva troicii și a Eurogrupului. Evoluția convergențelor din stânga, în Europa, în ultimii ani, arată că unitatea pe un conținut

nu este un slogan zadarnic. Evoluția raportului de forțe în Europa poate desemna un alt viitor posibil în care să se rupă atât cu logica austerității dar și cu politicile neoliberale și xenofobe actuale. Aceasta este o provocare pentru toate forțele stângii europene. Avem nevoie de victorii care ne fac oameni credibili, în țările noastre și la nivel european, o alternativă de stânga credibilă. Ceea ce este valabil pentru Grecia sau pentru Portugalia, va fi adevărat și în cazul în care în următorii ani o altă forță de stânga este adusă la mari responsabilități.

Pentru a lupta mai eficient împotriva creșterii forțelor xenofobe, dezvoltăm un proiect politic credibil, o alternativă la austeritate, provocând atitudinea defetistă și orientarea liberală a majorității social-democrate, stânga trebuie să-și dea mijloacele necesare pentru a lucra la reînnoirea unui nou front istoric, majoritar și susceptibil să unească forțele sociale cu un interes în schimbare, în jurul chestiunilor legate de justiția socială, drepturile fundamentale și suveranitatea populară.

Scopul nostru este pur și simplu de a uni toate sectoarele populației care au un interes în distrugerea capitalismului ruinator, în special clasele muncitoare, care formează majoritatea populației, al cărui standard de viață este în stagnare sau în scădere. Breșe există. Sectoarele care sunt disponibile sau sunt susceptibile de a fi sunt cele cu energii politice, sociale, civice și intelectuale care își manifestă opoziția față de doxa bugetară și austeră. PSE solicită, prin urmare, să unifice pe cei mai de pe stânga, toți cei care împărtășesc voința de a opri devastarea cauzată de politicile care distrug chiar ideea unei apropieri între popoarele europene. Organizațiile de muncă care luptă pentru interesele lucrătorilor sunt puncte fundamentale pentru refondarea Europei. O mișcare sindicală activă este necesară pentru a o rupe cu politicile de austeritate. Mișcările sociale organizate la scară europeană, la fel ca aceea a docherilor împotriva directivei de liberalizare a porturilor, sunt de asemenea necesare. PSE le susține.

PSE este disponibil pentru a lucra la scară europeană cu CES și organizațiile sindicale disponibile pentru a aduce un proiect european în beneficiul lucrătorilor. PSE recunoaște importanța crucială a sindicatelor și a mobilizărilor sociale pentru schimbarea echilibrului de forțe în lumea muncii și mai larg în oameni. Vom sprijini muncitorii aflați în grevă și vom facilita toate formele de solidaritate și de informare cu privire la aceste mobilizări în Europa. Lupta culturală este de o importanță crucială. Diversitatea culturală a popoarelor din Europa este o bogăție și trebuie păstrată. Clasele conducătoare folosesc arma culturală pentru a impune propriile lor reprezentări poporului și pentru legitimarea ofensivei neo-liberale și neo-conservatoare în conștiințe utilizând reprezentări, de multe ori, politice și sociale înșelătoare din stânga. Cultura pentru Stânga Europeană este un instrument de emancipare pentru avansarea ideilor de libertate, rezistență la opresiune, solidaritate și apărarea binelui comun.

Viteza evoluțiilor politice din ultimele luni arată că o astfel de viziune este realistă. Sosirea la putere a lui Syriza în Grecia, în ciuda opreliștelor impuse de clasele conducătoare europene, alegerea lui Jeremy Corbyn în fruntea Partidului Laburist, împingerea stângii în Portugalia, schimbările din Spania ilustrează aceste posibilități. PSE își afirmă dorința de a colabora cu

toate forțele de stânga angajate în opoziția austerității, chiar și atunci când dezbaterile sunt traversate de soluții la criza europeană. El afirmă, de asemenea, dorința sa de a colabora cu social-democrații care nu acceptă să renunțe la valorile stângii și refuză să admită relansarea ofensivei neo-liberale. PSE dorește să aprofundeze relațiile cu forțele de centru care nu se raliiază „capitalismului verde” și care împărtășesc dorința de a combina transformarea socială și transformarea ecologică.

În plus, apariția în întreaga Europă a mișcărilor cetățenești și a forțelor politice care, uneori confuze, se pretind a fi factori care să demonstreze că există o dorință importantă în Europa pentru re apropiere de populație a instrumentelor puterii publice și suveranității populare, precum și de o cerere de invenție a unor noi forme de intervenție politică. Aspirațiile se referă la cerințe concrete, cum ar fi locuințele, apa, energia, climatul sau cerințele de transparență politică, democratizarea spațiului public. Aceste mișcări repun în centrul dezbaterii publice chestiunea centrală a binelui comun.

2 / Crearea unui cadru permanent al forțelor de progres în Europa

PSE s-a construit prin reunirea forțelor de diferite tradiții. El a știut să avanseze mulțumită consensului care i-a respectat diversitatea. În același timp, a câștigat în coerență. Prin noi dezbateri trecem parcurgând provocările noii faze. Trebuie să lucrăm mai bine în permanență cu multe forțe care nu se vor alătura PSE.

Pornind de la starea reală a raportului de forțe din Europa, partidul nostru european decide să ia inițiative necesare pentru a face un nou pas în ambiția noastră de convergență și solidaritate a forțelor progresiste. Problema centrală este cea a construirii permanente a cooperării cu toate forțele progresiste ale Europei. Și asta într-un mod foarte îndrăzneț. Trebuie să lucrăm cu toate forțele prezente în grupul GUE-NGL (Parlamentul European). GUE-NGL joacă un rol major în apărarea principiilor de solidaritate, justiție, drepturile omului, drepturile femeilor, serviciile publice și pacea. Noi trebuie, de asemenea, să colaborăm cu noile forțe de stânga care apar în diferite țări europene, precum în Spania, Belgia, Irlanda, Polonia, țările balcanice, și cu noi mișcări sau noi inițiative cetățenești, fără a exclude raportul critic adresat instituțiilor și monedei europene. Există, de asemenea, forțe disponibile pentru munca comună între ecologiști și anumite sectoare ale democrației sociale.

Pentru aceasta, PSE dorește să consolideze inițiativele deja lansate, cum ar fi forumul sudic Barcelona, forumul alternativelor de la Paris și Alianța împotriva austerității din Atena. Aceste cadre permit întâlnirea cu mișcările sociale, cetățenii și intelectualii. Inițiative cetățenești europene asupra apei, TTIP și campaniile privind egalitatea femeie-bărbat și drepturile femeilor sunt alte moduri de dezvoltare și acțiuni comune și pluraliste în care PSE este puternic implicat.

Astăzi se pune problema unui nou salt calitativ în această abordare. Provocările la ora actuală ilustrează necesitatea unor noi alianțe mai largi. Solicităm crearea și structurarea unui nou spațiu politic de convergență la scara Europei, care ar putea fi inițial un forum

politic european anual. Acest spațiu va fi destinat să reunească toate forțele politice, sociale, sindicale, intelectuali și asociații care caută astăzi modalități de a pune capăt crizei prin progres. Aceste forțe diferite pot să nu fie pe deplin de acord cu privire la cel mai bun mod de a conduce lupta. Cheia este de a împărtăși un obiectiv comun. Forumul Sao Paulo arată o posibilă cale. Spectrul politic acoperit este în mod deliberat larg, are loc gruparea forțelor care împărtășesc aceeași preocupare pentru apărarea drepturilor omului, drepturilor sociale și suveranității populare. Este un loc de schimb de experiență, dezvoltare și acțiuni. Acest lucru va evidenția interesele istorice în situația actuală, pe baza echilibrului real de forțe, privind dincolo de diferențele care se referă la problemele pe termen scurt.

Pentru a îndeplini acest obiectiv și pentru a servi acestei ambiții, PSE propune tuturor forțelor construirea unui Forum European anual deschis tuturor forțelor politice și democratice și progresiste din Europa. Acest forum ar face posibilă stabilirea luptelor comune de dus pentru a construi un nou raport de forțe în Europa. Lupta ar trebui să fie deschisă, plurală și participativă, cu mișcări și intelectuali, pentru o lucrare de convergență. PSE propune organizarea acestui prim forum în toamna anului 2017, la Marsilia. PSE care a primit noi forțe și are acum 38 de membri, observatori sau parteneri din 25 de țări europene, se va angaja la acest proiect în ceea ce-l privește cu toată responsabilitatea noilor organe de conducere și de reprezentare, președinția colegială, Secretariatul politic și Biroul executiv.

În general, PSE va analiza acum acțiunile sale, nu numai în timpul Congresului său, care se ține o dată la trei ani, dar și în fiecare an la o adunare generală anuală, așa cum este ea definită de statutul său.

Traducere: Dr. Dumitru Stanciu